

Nr 360.

Godkänd av första kammaren den 12 juni 1920.

Godkänd av andra kammaren den 12 juni 1920.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 30 juni 1916 om automobiltrafik, dels ock i anledning därav väckta motioner.

(Andra lagutskottets utlåtande nr 35 och memorial nr 45.)

Till Konungen.

Genom en den 27 februari 1920 dagtecknad proposition, nr 179, har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollet, begärt riksdagens yttrande över ett vid propositionen fogat förslag till förordning om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 30 juni 1916 om automobiltrafik.

I sammanhang med berörda proposition har riksdagen till behandling förehaft två i anledning av densamma väckta motioner.

Under hänvisning till vad i ämnet anförts i riksdagens andra lagutskotts utlåtande nr 35 och memorial nr 45, av vilka tryckta exemplar härvid fogas, får riksdagen

A) ej mindre anmäla, att riksdagens kamrar ansett, att ifrågasvarande förordning bör erhålla följande ändrade lydelse:

(Första kammaren.)

(Andra kammaren.)

Förordning**om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen den 30 juni 1916
om automobiltrafik.**

Härigenom förordnas, att § 1 mom. 1, § 2, § 3 mom. 1, § 4, § 5 mom. 2, § 6 mom. 6, §§ 11—13, § 16 mom. 2 och 4, §§ 21 och 22, § 28 mom. 1, §§ 30, 31, 33—35, 41 och 42, § 43 mom. 1 ävensom rubriken närmast före § 41 i förordningen den 30 juni 1916 om automobiltrafik skola erhålla följande ändrade lydelse:

§ 1.

Mom. 1. Automobil, varmed i denna förordning, där ej annorlunda särskilt stadgas, avses jämväl motorcykel, vars vikt överstiger 50 kilogram, skall vara försedd med

- a) — — — — —
- b) två lätt åtkomliga, av varandra oberoende och fullt tillförlitliga system för bromsning, av vilka, utom beträffande motorcyklar, åtminstone det ena skall äga förmåga att, även om föraren lämnat automobil, på ett effektivt sätt fasthålla densamma även i lutande ställning;
- c) signalapparat av lämplig beskaffenhet.
- d) — — — — —
- e) — — — — —
- f) — — — — —
- g) om explosionsmotor användes, effektiv anordning för dämpande av ljudet från avloppsgaserna (ljuddämpare).

§ 2.

Mom. 1. För verkställande av besiktning och annan förrättning, som i denna förordning avses, skola Konungens befallningshavande, var för sitt län, förordna erforderligt antal besiktningsmän. Dyligt förordnande meddelas varje gång för en tid av tre år. Avgår besiktningsman före utgången av den för honom bestämda tjänstgöringstid, utses ny besiktningsman för den återstå-

§ 2.

För verkställande av besiktning och annan förrättning, som i denna förordning avses, skola Konungens befallningshavande, var för sitt län, förordna erforderligt antal besiktningsmän. Dyligt förordnande meddelas varje gång för en tid av tre år. Avgår besiktningsman före utgången av den för honom bestämda tjänstgöringstid, utses ny besiktningsman för den återstående

(Första kammaren.)

ende tiden. Ändå att tid, för vilken besiktningsman blivit utsedd, ej gått till ända, må, när skäl därtill förekommer, för honom meddelat förordnande återkallas.

Besiktningsman — — — —
— — automobiltrafik.

Konungens — — — —
— intagas.

Avgår — — — — — sätt.

Instruktion för besiktningsmännen utfärdas av Konungen.

Mom. 2. Inseende över samtliga besiktningsmännen i riket utövas av en av Konungen tillsatt inspektör, vilken har att fullgöra de åligganden, som närmare bestämmas i en för honom av Konungen utfärdad instruktion.

Konungens befallningshavande har att, innan förordnande för besiktningsman meddelas, inhämta yttrande i ärendet av inspektören samt, då besiktningsman förordnats eller entledigats, därom lämna inspektören underrättelse.

§ 3.

Mom. 1. Den, som i syfte att få automobil registrerad vill hos besiktningsman anmäla densamma till besiktning, skall därvid uppgiva den avsedda användningen av bilen (personvagn, lastvagn o. s. v.), dess tillverkare, typ (märke eller fabrikat) och fabriksnummer, automobilens egen vikt, drivkraftens art, motorns cylindertal och cylinderdimensioner samt antalet av fabrikanten uppgivna hästkrafter hos motorn ävensom, i fråga om personvagn, det antal personer, som bilen är avsedd att kunna föra, samt, beträffande lastvagn, lastningsförmågan och, om denna överstiger 1,000 kilogram, högsta hjultryck å såväl fram- som bakaxeln.

Avser — — — — — svarande uppgift.

(Andra kammaren.)

tiden. Ändå att tid, för vilken besiktningsman blivit utsedd, ej gått till ända, må, när skäl därtill förekommer, för honom meddelat förordnande återkallas.

Besiktningsman — — — —
— — automobiltrafik.

Konungens — — — —
intagas.

Avgår — — — — — sätt.

Instruktion för besiktningsmännen utfärdas av Konungen.

(Första kammaren.)

§ 4.

Mom. 1. Infinner sig någon hos besiktningsman med begäran att få undergå sådan prövning, som erfordras för att vinna tillstånd att föra automobil (motorcykel, som i § 1 mom. 1 sägs), skall besiktningsmannen, där för prövningen lämpligt fordon finnes att tillgå, verkställa prövningen.

Befinnes sökanden vara fullt förtrogen med konstruktionen, skötelsen och manövreringen av automobil (motorcykel, som i § 1 mom. 1 avses) ävensom äga nödig kännedom om gällande författningsföreskrifter rörande automobiltrafik, skall besiktningsmannen ofördröjligen meddela sökanden bevis om den undergångna prövningen.

Mom. 2. Finner besiktningsman, att anstalt eller lärare, som yrkesmässigt meddelar undervisning för utbildning av automobilförare, icke bedriver denna verksamhet på sådant sätt, som för en tillfredsställande utbildning erfordras, åligger det besiktningsmannen att därom göra anmälan till den i § 2 mom. 2 omförmälde inspektören, vilken äger att meddela anstalten eller läraren nödiga anvisningar i nämnda hänseende.

(Andra kammaren.)

§ 4.

Mom. 1. Infinner sig någon hos besiktningsman med begäran att få undergå sådan prövning, som erfordras för att vinna tillstånd att föra automobil (motorcykel, som i § 1 mom. 1 sägs), skall besiktningsmannen, där för prövningen lämpligt fordon finnes att tillgå, verkställa prövningen.

Befinnes sökanden vara fullt förtrogen med konstruktionen, skötelsen och manövreringen av automobil (motorcykel, som i § 1 mom. 1 avses) ävensom äga nödig kännedom om gällande författningsföreskrifter rörande automobiltrafik, skall besiktningsmannen ofördröjligen meddela sökanden bevis om den undergångna prövningen.

Mom. 2. Finner besiktningsman, att anstalt eller lärare, som yrkesmässigt meddelar undervisning för utbildning av automobilförare, icke bedriver denna verksamhet på sådant sätt, som för en tillfredsställande utbildning erfordras, åligger det besiktningsmannen att meddela anstalten eller läraren nödiga anvisningar i nämnda hänseende.

§ 5.

Mom. 2. Skall — — — — — stadgas.

Provkörning med automobil må icke före besiktning äga rum utan tillstånd för Stockholm av överståthållarämbetet, för annan stad, där

(Första kammaren.)

(Andra kammaren.)

poliskammare finnes, av denna, för övriga städer av magistrat eller, där sådan ej finnes, av stadsstyrelse samt för landet av landsfiskalen i orten. Vederbörande myndighet bestämmer därvid de villkor, under vilka körningen må äga rum.

Vid — — — — — automobil.

§ 6.

Mom. 6. Beviljas registrering av automobil, skall Konungens befallningshavande i registret införa

a) — — — — —

b) den avsedda användningen av automobilen (personvagn, lastvagn o. s. v.), typ (märke eller fabrikat), egen vikt, drivkraftens art samt antalet hästkrafter hos motorn ävensom, i fråga om personvagn, det antal personer, som automobilen är avsedd att kunna föra, samt, beträffande lastvagn, lastningsförmågan och, om denna överstiger 1,000 kilogram, högsta hjultryck å såväl fram- som bakaxeln.

c) — — — — —

d) — — — — —

Bevis — — — — — besiktningssinstrumentet.

§ 11.

Automobil må allenast föras av den, som därtill innehar gällande tillstånd (körkort).

Dock må den, som utbildar sig till förare, äga företaga övningskörning under de villkor, som bestämmas för Stockholm av överståthållarämbetet, för annan stad, där poliskammare finnes, av denna och för övriga städer av magistrat eller, där sådan ej finnes, av stadsstyrelse samt för landet av landsfiskalen i orten.

§ 12.

Mom. 1. Den, som vill erhålla körkort, har att till Konungens befallningshavande i det län, där han är mantalsskriven, eller, om han icke är i riket mantalsskriven, till Konungens befallningshavande i det län, där han för tillfället vistas, insända ansökan därom med angivande av fullständigt namn, yrke och hemvist samt därvid foga

(Första kammaren.)

(Andra kammaren.)

a) bevis om sökandens födelseår och födelsedag,
 b) intyg av läkare, att sökanden icke lider av sådan nedsättning i syn- eller hörsel förmåga eller sådant lyte, som gör honom olämplig som förare, och

c) bevis av besiktningsman, att sökanden är fullt förtrogen med konstruktionen, skötseln och manövreringen av automobil (motorcykel, som i § 1 mom. 1 sägs) samt äger nödig kännedom om gällande författningsföreskrifter rörande automobiltrafik.

Har sökanden vederbörligen fullgjort vad ovan föreskrivits, och har han fyllt 18 år samt gjort sig känd för nykterhet och ordentlighet, har Konungens befallningshavande att för honom utfärda körkort, vilket skall innefatta tillstånd antingen att föra automobil eller endast att föra motorcykel, som i § 1 mom. 1 sägs. Körkort av förstnämnda slag medför rätt att föra motorcykel, som nyss nämnts.

Körkort, vartill formulär fastställes av Konungen, gäller för färd i hela riket.

Mom. 2. Över utfärdade körkort skall Konungens befallningshavande föra anteckning i liggare eller kortregister; och skall därvid för varje körkort antecknas nummer å körkortet och dag för dess utlämnande samt innehavarens namn, födelseår, födelsedag, yrke och hemvist, så ock angivas, huruvida körkortet avser automobil i allmänhet eller allenast motorcykel, som i § 1 mom. 1 sägs.

Mom. 3. Befinnes förare hava vid färd med automobil gjort sig skyldig till grov vårdslöshet, varit berusad eller visat ligkiltighet för andra människors liv eller egendom, eller föreligga eljest sådana förhållanden, att förare måste anses olämplig att föra automobil, må Konungens befallningshavande, som utfärdat körkortet, återkalla detsamma antingen för viss tid, minst två månader och högst två år, eller ock för alltid.

Beslut — — — — — ändrats.

Mom. 4. Har förare ådömts straff för förseelse mot denna förordning eller mot 11 kap. 15 § strafflagen, i vad sistnämnda lagrum avser automobiltrafik, åligger det åklagaren att ofördröjligen insända utslaget i målet till den länsstyrelse, som utfärdat körkort för föraren.

§ 13.

Mom. 1. — — — — —

Mom. 2. — — — — —

(Första kammaren.)

(Andra kammaren.)

Mom. 3. — — — — —*Mom. 4.* — — — — —*Mom. 5.* — — — — —*Mom. 6.* — — — — —*Mom. 7.* — — — — —

Mom. 8. Vad i denna § är föreskrivet gäller ej beträffande motorcykel, varom i § 1 mom. 1 förmåles, vilken må framföras å varje allmän väg, gata eller torgplats ävensom å enskilt område, då ägaren eller hans rättsinnehavare därtill lämnat tillstånd, dock att för motorcykel med tillkopplad så kallad bivagn (för-, sido- eller släpvagn) skall, då bredden av hela fordonet, styrstängens oräknad, överstiger 1,40 meter, gälla vad ovan i denna § om annan automobil stadgats. Sådant förbud, som i mom. 2 sägs, kan meddelas i fråga om varje motorcykel, varom i § 1 mom. 1 förmåles.

§ 16.

Mom. 2. Under färd skall å automobil föras vederbörligt igenkänningsmärke, så beskaffat och anbragt, som i denna förordning är stadgat, vilket märke icke får under färden vara dolt, varjämte å lämplig, lätt tillgänglig plats skall vara anbragt skylt med uppgift om dels ägarens namn och hemvist samt dels tiden för senast verkställda besiktning av automobilen. Å lastautomobil skall därjämte vara anbragt skylt med uppgift om automobilens egen vikt och lastningsförmåga samt, om denna överstiger 1,000 kilogram, högsta hjultryck å såväl fram- som bakaxeln.

Då mörker eller dimma råder, skola under färden framtill föras två lyktor i samma höjd, en å vardera sidan, med vitt sken, tillräckligt starkt att upplysa vägen minst 50 meter framför automobilen. Å motorcykel, som i § 1 mom. 1 sägs, ej försedd med sidvagn, må dock den främre belysningen utgöras av endast en lykta av nämnda beskaffenhet. Medföres sidvagn, skall jämväl å denna finnas framtill en lykta med vitt sken. Baktill å automobilen skall föras lykta med vitt sken, som fullständigt belyser det å automobilen anbragta bakre igenkänningsmärket. Denna senare lykta skall även visa rött ljus bakåt.

Användes lykta med bländande sken, skall detta till skydd för mötande vara inriktat lågt över marken eller på lämpligt sätt avskärmat.

*(Första kammaren.)**(Andra kammaren.)**Mom. 4. Förare åligger:**att — — — varningssignal;**att under färd i stad, köping eller annat tätt bebyggt samhälle icke använda signalapparat av sådant särskilt slag, som allmänneligen användes å brand-, ambulans- eller polisvagnar, och nattetid endast signalapparat med dov ton;**att — — — överskådas;**att — — — körbanan;**att — — — ögonblickligen;**att — — — vägar;**att — — — smutsstänk;**att — — — uppstår;**samt att — — — avlopp.*

§ 21.

Mom. 1. Vid yrkesmässig automobiltrafik, som icke endast avser forsling av gods, skall skjutslegan utgå efter taxa, som fastställles för stad i den ordning § 23 i ordningsstadgan för rikets städer anger och för landet av Konungens befallningshavande.

Det åligger vederbörande myndighet att tillse, att sådan taxa finnes fastställd för varje innehavare av tillstånd att utöva trafik av ifrågavarande slag; och bör jämväl beträffande yrkesmässig automobiltrafik, som endast avser forsling av gods, tillses, att dylik taxa kommer till stånd, där sådant med hänsyn till de förhållanden, varunder trafiken bedrives, kan anses vara av behovet påkallat.

Mom. 2. Förare av automobil, som begagnas vid yrkesmässig automobiltrafik, för vilken taxa blivit jämlikt mom. 1 fastställd, skall under färd medhava taxan för att på begäran av trafikant uppvisas.

§ 22.

Ej må — — — — — äger rum.

Till sådan antomobilförare må ej antagas annan än den, som innehar gällande körkort, uppnått 21 års ålder, med läkarbetyg styrkt sig äga normal syn- och hörsel förmåga samt i övrigt är lämplig såsom dylik förare.

Myndighet — — — — — sistnämnda myndighet.

Bevis — — — — — polisman.

(Första kammaren.)

(Andra kammaren.)

§ 28.

Mom. 1. Förare, som brukar automobil,

a) — — — — —

b) — — — — —

c) — — — — —

böte från och med tjugufem till och med femhundra kronor.

§ 30.

Framföres automobil å väg, gata eller plats, varest automobilen icke må framföras,

eller köres automobil med större hastighet än som i varje fall är medgiven,

eller brytes mot föreskrifterna i § 9 eller § 16 mom. 2, 4 eller 6, straffes den felande med böter från och med tio till och med femhundra kronor.

Har — — — — — dömas.

§ 31.

Förare, som bryter mot föreskrift i § 16 mom. 1, 3 eller 5, straffes med böter från och med tjugufem till och med ettusen kronor.

Har — — — — — dömas.

§ 33.

Med böter från och med tio till och med tvåhundra kronor straffes den, som åsidosätter föreskrift i § 16 mom. 7 eller § 24 mom. 7.

Lag — — — — — polismyndighet.

§ 34.

Mom. 1. Underlåter någon, som enligt § 6 eller 7 har att göra anmälan till automobilregister, sådan anmälan inom den härför i varje fall stadgade tid, böte den anmälningspliktige från och med tjugufem till och med femhundra kronor.

Mom. 2. Var, som i anmälan till automobilregistret mot bättre vetande meddelar oriktig uppgift, straffes med böter från och med femtio till och med ettusen kronor, där ej förseelsen enligt allmänna strafflagen bör beläggas med strängare straff.

(Första kammaren.)

(Andra kammaren.)

§ 35.

Mom. 1. Utövar någon yrkesmässig automobiltrafik utan att vara därtill berättigad, böte från och med tjugufem till och med femhundra kronor.

Är — — — — — tillämpas.

Mom. 2. Brukas i yrkesmässig trafik automobil, som ej är för sådan trafik godkänd, böte föraren från och med tjugufem till och med femhundra kronor.

Skedde — — — — sagts.

Mom. 3. Underlåter innehavare av tillstånd till yrkesmässig automobiltrafik att iakttaga i § 20 mom. 2 meddelad föreskrift, böte från och med tjugufem till och med femhundra kronor.

Mom. 4. Fordras vid yrkesmässig automobiltrafik högre betalning än fastställd taxa medgiver, eller underlåter förare att iakttaga vad i § 21 mom. 2 är föreskrivet, böte den felande från och med tio till och med tvåhundra kronor.

Om motorcykel, vars vikt ej överstiger 50 kilogram.

§ 41.

I avseende å motorcykel, vars vikt ej överstiger 50 kilogram, skola, vare sig den är försedd med fast eller löstagbar motor, allenast bestämmelserna i § 42 äga tillämpning.

§ 42.

Mom. 1. Å motorcykel, som i § 41 avses, skola följande i denna förordning givna bestämmelser tillämpas, nämligen:

1) § 1 med undantag av mom. 1 punkterna b), f) och g); dock att vidkommande punkt d) anordning för motors fränkopplande från drivhjulen ej erfordras;

2) § 13 mom. 8;

3) § 14 samt

4) i tillämpliga delar § 16 mom. 1, 3, 4, 5 och 6, § 28 med undantag av mom. 1 punkterna a) och b) samt §§ 30—33, 36—38, 40 och 44.

(Första kammaren.)

(Andra kammaren.)

Mom. 2. För motorcykel, varom här är fråga, gäller dessutom, att den skall vara försedd med minst en snabbt och säkert verkande broms.

Mom. 3. Vid mörker eller dimma skola dels framtill å motorcykeln föras tänd lykta med vitt, starkt lysande sken, dels ock, därest jämlikt för särskild ort meddelad bestämmelse igenkänningsmärke skall vara å cykeln anbragt, sådana anordningar vidtagas, att minst ett sådant märke fullständigt belyses.

Mom. 4. Brukar förare motorcykel, varom i denna § är fråga, utan att därvid iakttages vad i mom. 2 är stadgat, straffes, där ej brukandet allenast avsåg framförande av motorcykel, som skadats under färd, till närmast belägna plats för skadans avhjälpande, samt uppenbar fara ej var därmed förenad, med böter från och med tio till och med tvåhundra kronor.

Till enahanda ansvar gör förare sig förfallen, som bryter mot föreskrift i mom. 3.

Mom. 5. Å motorcykel, varom i denna § är fråga, tillämpas i övrigt de föreskrifter, som rörande velociped äro eller varda för olika orter meddelade och icke strida mot här givna, för dylik motorcykel gällande stadganden.

§ 43.

Mom. 1. För förrättning, som enligt denna förordning ankommer på besiktningsman, är denne berättigad uppbära avgift enligt följande taxa:

för första besiktning eller efterbesiktning av motorcykel, som	
i § 1 mom. 1 sägs,	10 kronor
» första besiktning eller efterbesiktning av annan automobil	15 »
» provning enligt § 4	10 »

Uppvisas på en gång två eller flera, en och samma ägare tillhöriga motorcyklar, varom i § 1 mom. 1 förmäles, eller två eller flera, en och samma ägare tillhöriga automobiler av annat slag till första besiktning eller efterbesiktning, skall avgift erläggas med nedanstående belopp, nämligen:

för två motorcyklar, som i § 1 mom. 1 sägs,	8: 50 kronor för varje
» två automobiler av annat slag	12: 50 » » »
» mer än två motorcyklar, som i § 1 mom. 1	
sägs,	7 » » »
» mer än två automobiler av annat slag	10 » » »

(Första kammaren.)

(Andra kammaren.)

Då besiktning eller prövning, som här avses, kommit till stånd, erlägges avgift vid besiktning vare sig automobilen befunnits i föreskrivet och lämpligt skick eller ej, och vid prövning oavsett om sökanden kunnat godkännas såsom förare eller icke.

Evad — — — — — resereglemente.

I avgiften ingår — — — — — myndighet.

Besiktningssman är skyldig att i den ordning Kungl. Maj:t bestämmer inlämna redovisning för uppburna avgifter. De grunder, efter vilka besiktningssman äger tillgodogöra sig arvode ur uppburna avgifter, bestämmas av Kungl. Maj:t.

Denna förordning skall träda i kraft den 1 januari 1921 utom § 2 mom. 2, som länder till efterrättelse från och med den 1 oktober 1920.

De förordnanden för besiktningssmän, som före den 1 januari 1921 meddelats, skola icke gälla längre än till nämnda dag.

Motorcykel, vars vikt överstiger 150 kilogram och som på grund av förut gällande bestämmelser blivit införd i automobilregistret, skall före den 1 januari 1921 anmälas till ny registrering samt förses med nytt igenkänningsmärke. Registrering, som nu är sagd, är avgiftsfri.

Förare, som innan denna förordning träder i kraft, erhållit körkort, är, såvida icke detta återkallas, fortfarande berättigad att föra automobil. Dock är sådan förare skyldig att undergå i denna förordning stadgad prövning, då Konungens befälningshavande på särskild anledning därom förordnar.

Denna förordning skall träda i kraft den 1 januari 1921.

De förordnanden för besiktningssmän, som före den 1 januari 1921 meddelats, skola icke gälla längre än till nämnda dag.

Motorcykel, vars vikt överstiger 150 kilogram och som på grund av förut gällande bestämmelser blivit införd i automobilregistret, skall före den 1 januari 1921 anmälas till ny registrering samt förses med nytt igenkänningsmärke. Registrering, som nu är sagd, är avgiftsfri.

Förare, som innan denna förordning träder i kraft, erhållit körkort, är, såvida icke detta återkallas, fortfarande berättigad att föra automobil. Dock är sådan förare skyldig att undergå i denna förordning stadgad prövning då Konungens befälningshavande på särskild anledning därom förordnar.

(Första kammaren.)

Utan hinder av de i §§ 11 och 12 meddelade bestämmelser må motorcykel, vars vikt överstiger 50 men ej 150 kilogram och som blivit före den 1 januari 1921 registrerad, begagnas till den 1 juli 1921, dock endast av person, som fyllt 18 år. Den, som efter sistnämnda dag önskar begagna dylik motorcykel, har att före den 1 maj 1921 i den i § 12 stadgade ordning göra ansökan om körkort, skolande vid sådan ansökan fogade läkarintyg samt bevis av besiktningsman vara utfärdade efter den 1 januari 1921.

(Andra kammaren.)

Utan hinder av de i §§ 11 och 12 meddelade bestämmelser må motorcykel, vars vikt överstiger 50 men ej 150 kilogram och som blivit före den 1 januari 1921 registrerad, begagnas till den 1 juli 1921, dock endast av person, som fyllt 18 år. Den, som efter sistnämnda dag önskar begagna dylik motorcykel, har att före den 1 maj 1921 i den i § 12 stadgade ordning göra ansökan om körkort, skolande vid sådan ansökan fogade läkarintyg samt bevis av besiktningsman vara utfärdade efter den 1 januari 1921.

B) än även anhålla, att Eders Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning rörande en allmän revision av förordningen den 30 juni 1916 om automobiltrafik, samt snarast möjligt till riksdagen inkomma med de förslag, vartill denna utredning kan giva anledning.

Stockholm den 12 juni 1920.

Med undersåtlig vörndnad.
